

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Řízení proti uprchlému dle platné úpravy

Velká novela zákona č. [141/1961](#) Sb., trestního řádu poznamenala i tzv. řízení proti uprchlému jako speciální způsob trestního řízení, který lze konat jednak proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení pobytem v cizině, ale také proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení tím, že se skrývá.

Velká novela zákona č. [141/1961](#) Sb., trestního řádu poznamenala i tzv. řízení proti uprchlému jako speciální způsob trestního řízení, který lze konat jednak proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení pobytem v cizině, ale také proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení tím, že se skrývá. Řízení proti uprchlému je upraveno v ustanoveních § 302 - 306a trestního řádu. Na rozdíl od dosavadní úpravy, současný trestní řád dovoluje, aby řízení proti uprchlému bylo vedeno i proti mladistvému.

V tomto zvláštním řízení musí mít obviněný vždy obhájce, který má stejná práva jako obviněný. Obhájce je také jedinou osobou, které se doručují všechny písemnosti určené pro obviněného, přičemž se mu doručuje stejným způsobem, jako by šlo o obviněného. Právo zvolit obviněnému obhájce má v souladu s § 37 trestního řádu jeho zákonný zástupce. Pokud tak neučiní, má právo zvolit obviněnému obhájce jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, osvojenec, manžel, druh, jakož i zúčastněná osoba. Pokud není obviněnému tímto způsobem obhájce zvolen, je mu ustanoven.

Trestní stíhání v řízení proti uprchlému se zahajuje okamžikem doručením usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného obhájci. V případě, že důvod pro konání řízení proti uprchlému vyvstane až po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání obviněnému do podání obžaloby, státní zástupce je povinen o tom učinit záznam. V záznamu, který je nutno doručit obhájci, státní zástupce uvede od kterého dne je proti obviněnému konáno řízení proti uprchlému.

O konání řízení proti uprchlému po podání obžaloby rozhoduje soud, a to na návrh státního zástupce nebo i bez takového návrhu. Takový návrh může státní zástupce učinit už v obžalobě. Trestní řád stanoví povinnost, aby předvolání k hlavnímu líčení a k veřejnému zasedání bylo také vhodným způsobem uveřejněno. Hlavní líčení, popřípadě veřejné zasedání se poté provede i v nepřítomnosti obviněného, a to bez ohledu na to, zda se obviněný o něm dověděl.

Jestliže pominou důvody řízení proti uprchlému, pokračuje se v trestním řízení podle obecných ustanovení. Nově je stanovena nutnost provést v řízení před soudem znovu důkazy provedené v předchozím soudním řízení, pokud to požaduje obviněný a jestliže to jejich povaha připouští nebo jejichž opakování nebrání jiná závažná skutečnost. V případě, že opakování není možné, musí být obviněnému přečteny protokoly o provedení těchto důkazů a musí mu být též umožněno, aby se k nim vyjádřil.

Trestní řád upravuje též situaci, kdy řízení proti uprchlému skončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem a následně pominuly důvody, pro které se řízení proti uprchlému vedlo. V takovém případě soud prvního stupně na návrh odsouzeného podaný do osmi dnů od doručení rozsudku takový rozsudek zruší a hlavní líčení provede znovu, přičemž v novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného. O právu navrhnout zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku musí být při doručení rozsudku odsouzený poučen. Přiměřeně soud postupuje, pokud to vyžaduje-li to mezinárodní smlouva, již je Česká republika vázána.

Další články:

- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)